

Eduskunnan sivistysvaliokunta
SiV@eduskunta.fi

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Viite: HE 146/2020 vp

Sivistystyönantajien lausunto valtion talousarviosta 2021

Sivistystyönantajat ry (myöhemmin Sivista) kiittää mahdollisuudesta lausua Eduskunnan sivistysvaliokunnalle valtion 2021 talousarvioista sekä erityisesti talousarvion vaikutuksista perustaitojen oppimiseen sekä varhaisen tuen toimivuuteen.

Yleisesti

Sivistystyönantajat ry:n mukaan on hyvä, että kaksi vaalikautta jatkuneiden leikkausten jälkeen koulutukseen taas panostetaan. **Lisäresurssit nojaavat kuitenkin edelleen liikaa määräaikaisten hankeavustusten varaan, etenkin ammatillisen koulutuksen ja perusopetuksen osalta. Osaamistason nosto ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen edellyttävät perusrahoituksen korotusta kaikilla koulutusasteilla.** Perusrahoituksen pysyvät korotukset ovat keino varmistaa kaikkien koulutuksen järjestäjien toimintaedellytykset. Esimerkiksi tarpeelliset indeksikorotukset turvaavat vain tämän päivän toimintaa, eivätkä ole investointi uuteen.

Osaamiseen ja TKI-toimintaan kohdistetut resurssit ovat välttämättömiä, kun lähdetään rakentamaan uutta kasvua. Jo ennen koronakriisiä talouden kasvua vaikeutti osaaajapula, jonka haasteellisuuden ennakoitiin jatkuvan. Tilanne ei ole muuttunut. Kasvua tukevat investoinnit on toteutettava viipymättä.

Hallituskauden merkittävin rakenneuudistus on oppivelvollisuuden nosto 18 vuoteen. **Oppivelvollisuuden laajentamisen vaikutukset ja kustannukset on Sivistan näkemyksen mukaan aliarvioitu eikä uudistuksen vaikutuksia esimerkiksi opiskelijoiden käyttäytymiseen ole arvioitu riittävästi.** Tähän myös lainsäädännön arviointineuvosto kiinnitti lausunnossaan huomiota, eivätkä näkemyksemme mukaan hallituksen esitykseen tehdyt korjaukset lausunnon perusteella ole riittäviä. Tästä lausumme tarkemmin, kun valiokunta kuulee ko. lainsäädännön osalta. On kuitenkin todettava, että esitetyssä muodossa oppivelvollisuuden laajennus uhkaa nimenomaan valiokunnan esille nostamien painopisteiden – perustaitojen ja varhaisten tuen – vahvistamista.

Sivistystyönantajat ry:n ehdotukset kootusti:

- **Koronasta aiheutuneiden oppimisaukkojen paikkaamista on jatkettava ja tehtävä ulkopuolinen selvitys etäopetusjakson vaikutuksista oppimistuloksiin.**
  - o **avustukset jaettava kaikille koulutuksen järjestäjille**
- **Perustaitojen nostaminen edellyttää pysyvää lisäystä perusopetuksen rahoitukseen.**

- **Perusopetuksen kotikuntakorvaus nostettava 100 prosenttiin.**
- **Perusopetuksen oppilas- ja opiskeluhooltoon suunniteltu korotus tulee kohdentaa ylläpitäjäneutraalisti, suoraan koulutuksen järjestäjille.**
- **Ammatillisen koulutuksen 80 miljoonan euron lisärahoituksen myöntökriteerejä on väljennettävä.**
- **Korkeakoulujen tutkintomäärien merkittävä kasvattaminen ei onnistu ilman lisärahoitusta**
- **Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan 4 %:n BKT-tavoite edellyttää pitkän aikavälin strategisen tiekartan laadintaa.**

Yksityiskohtaiset ehdotukset:

PERUSTAI DOT

Sivista on erittäin huolissaan siitä, että perusopetuksen kehittäminen nojaa lähes pelkästään erilaisiin hankeavustuksiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämä ”Oikeus oppia” -ohjelma pitää sisällään useita kannatettavia ja hyväksi havaittuja toimenpiteitä. Ohjelma rahoitetaan ns. tulevaisuusinvestoinneista. **Huomautamme, että perusopetuksen kehittäminen pelkän hankerahoituksen turvin on epävarmaa ja hallinnollista työtä lisäävää.** Erilaisia hankerahoja on jaettu jo yli 10 vuotta ja niiden toimivuudesta ja oikeasta kohdistumisesta olisi hyvä tehdä perusteellinen ja riippumaton arviointi.

Perustaitojen vahvistaminen on paras keino koulutustason nostoon. Tuoreimmat Pisa-tulokset kertovat, että suomalaisten nuorten lukutaito on edelleen maailman parhaimmistoa. Samaan aikaan heikkojen lukijoiden osuus on kasvanut lähes 14 prosenttiin. Tämä vaarantaa hallituksen tavoitteen koulutuksen tasa-arvosta ja koulutustason nostosta. **Siksi on tärkeä turvata perusopetuksen riittävät ja pysyvät resurssit kaikkien koulutuksen järjestäjien osalta.**

Hallitus jakoi kesäkuun 4. lisätalousarvion yhteydessä koulutuksen järjestäjille avustuksia, jotta kevään poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden jättämiä aukkoja voidaan paikata. Rahoitus tuli kaikille koulutuksen järjestäjille enemmän kuin tarpeeseen. **On erittäin tärkeä varmistaa, että ko. avustuksia saavat jatkossa kaikki koulutuksen järjestäjät.**

- **Kesällä yliopistojen harjoittelukoulut jäivät opetus- ja kulttuuriministeriön jakamien korona-avustusten ulkopuolelle, kun hakukriteerit poikkesivat opetushallituksen aiemmin käyttämistä. Koulutuksen järjestäjiä on kohdeltava vastaavissa avustushauissa tasapuolisesti.**

Koronapandemian yhä jatkuessa, on hyvä todeta, että vastaavaa tukea tarvittaneen myös ensi talvena. Paitsi kevään poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden myös todennäköisesti koko kuluvan lukuvuoden kestävät etäopetusjaksot näkyvät vielä pitkään koulujen arjessa.

- **Sivista esittääkin, että poikkeusolojen vaikutuksista oppimiseroihin tehdään riippumaton julkinen selvitys.**

Sivista pitää hyvänä, että hallitus etenee kaksivuotisen esiopetuksen mahdollistavan lainsäädännön kanssa. Uudistus lisää lasten yhdenvertaisuutta ja edistää oppimiserojen kaventumista. Sivista korostaakin, että kokeilusta saadut arviointi- ja tutkimustulokset on

hyödynnettävä kokeilun vakinaistamiseksi mahdollisimman pian. **Laajempi osallistuminen esiopetukseen vahvistaa peruskoulussa tarvittavia oppimisvalmiuksia ja on tärkeä saada kaikki lapset kaksivuotisen esiopetuksen piiriin.**

2. VARHAISEN TUEN TOIMIVUUS

On hyvä, että varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelman puitteissa kehitetään kolmiportaisen tuen mallia varhaiskasvatukseen, laajennetaan 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilua ja vahvistetaan neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyötä.

Riittävien perustaitojen **varmistamiseksi on arvioitava kolmiportaisen tuen ja inklusion toimivuutta perusopetuksessa**, kuten Sivista on aiemminkin esittänyt. Tuen tulee olla riittävää ja oikea-aikaista ja joustava perusopetus on saatava aidosti käyttöön. Vuonna 2019 lähes joka viides oppilas oli joko tehostetun tai erityisen tuen piirissä.

Aluehallintovirastojen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tuoreessa kyselyssä kunnille ja yksityisille opetuksen järjestäjille käy ilmi, että oppilashuollon palveluiden tarve on kasvanut suurella osalla kuntia koronavirusepidemian aikana. Etenkin psykologipalveluja tarvitaan tällä hetkellä lisää ja kouluterveydenhuollossa puretaan jonoja. Samalla on huomattu, että etäyhteyksin järjestettävät palvelut ovat monipuolistaneet palvelutarjontaa. On odotettavissa, että koronapandemian pitkittyessä, myös oppilaiden tuen tarve kasvaa edelleen.

Kevään poikkeusolosuhteiden aiheuttamien vajeiden paikkaukseen osoitettu tuki tuli tarpeeseen ja on varauduttava siihen, että vastaavaa tukea tarvitaan jatkossakin. Tuen tarve ja kohdentaminen nähdään vasta myöhemmin.

Osana hallituksen sote-uudistustusta opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestäminen ollaan siirtämässä uusien hyvinvointialueiden vastuulle. Yhden järjestämismallin sijaan koulutuksen järjestäjille tulee olla mahdollisuus päättää käyttääkö kunnan tuottamia palveluita, tuottaako palvelut itse vai ostaako ne muilta toimijoilta. **Oppilashuollon henkilöstö on kiinteä osa kouluyhteisöä ja tästä mallista tulee pitää kiinni.** Pandemian jatkuminen ja toisaalta oppivelvollisuuden laajeneminen vai korostavat tätä. Hyvinvointialueilla ei ole asiantuntemusta oppilaitosten arjesta.

- **Oppilas- ja opiskeluhooltoon suunniteltu korotus tulee kohdentaa ylläpitäjäneutraalisti, suoraan koulutuksen järjestäjille**
- **Oppilas- ja opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluita ei tule siirtää uusille hyvinvointialueille**

Koronapandemian vaikutukset koulutuksen järjestäjien toimintaan

Koulutus ei toimialana jää koronakriisistä aiheutuvien taloudellisten menetysten ulkopuolelle. Julkinen rahoitus virtaa toki edelleen ennakoidusti ja valtionosuusmenetykset on luvattu kompensoida. **Useissa koulutusmuodoissa kuitenkin asiakasmaksut, tilauskoulutus, ulkopuoliset projektit ja tki-hankkeet muodostavat merkittävän osan rahoituksesta.**

Esimerkiksi kesäyliopistoissa ja urheiluopistoissa muu kuin suora, julkinen rahoitus muodostaa 50-60 prosenttia tuloista – opintokeskuksissa tätäkin enemmän. Musiikki- ja taideoppilaitoksissa sekä ammatillisissa aikuiskoulutuskeskuksissa ”markkinaehtoisien” rahoituksen osuus on 40-50 prosenttia. Kansanopistoissa 40 prosentin luokkaa.

Ammatillisessa koulutuksessa yrityksille tehtävä koulutus- ja projektitoiminta on vähentynyt merkittävästi yritysten toiminnan hidastumisen myötä. **Koulutusvientiorganisaatioissa myynti on laskenut 35-80 prosenttia, alalta on jo poistunut toimijoita.** Aikuisten perusopetuksessa opetuksen järjestäjän saama rahoitus perustuu yksinomaan opiskelijoiden kurssisuorituksiin ja etäopiskelukauden aikana on odotettavissa, että suoritusten määrä ja näin myös rahoitus laskee merkittävästi.

Ammatillinen koulutus

Sivistystyönantajat kantaa huolta **ammattillisen koulutuksen vetovoimasta, rahoituksen tasosta sekä liiallisesta säätelystä.** Ammatillisen koulutuksen vetovoima on heikentymässä. Tänäkin vuonna peruskoulunsa päättävistä nuorista vain noin 40 % haki yhteishaussa ensisijaisena vaihtoehtonaan ammatilliseen peruskoulutukseen (Vipunen.fi).

Vuoden 2021 hallituksen talousarvioesityksessä ammatilliseen koulutukseen esitetään valtionosuudeksi 884,7 M€ sekä määräaikaista ja kertaluonteista 80 M€ hallitusohjelman tulevaisuusinvestointina, kokonaisrahoituksen noustessa 1,96 miljardiin euroon. Nimellinen kokonaisrahoitus nousee vuoteen 2020 verrattuna n. 66 M€. Tämä lisäys parantaa koulutuksen järjestäjien toimintaedellytyksiä, mutta esitykseen sisältyy myös uusia vastuita. Samalla koronakriisi on merkittävästi vaikeuttanut toimintaa. Vuosina 2013–18 ammatillisesta koulutuksesta leikattiin yli 300 M€, kun samanaikaisesti opiskelijamäärä nousi 50 000:lla.

Sivista pitää hyvänä että ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli vakiinnutetaan vuoden 2020 rahoitustasoon siten, että perusrahoituksen osuus rahoituksesta on 70 %, suoritusrahoituksen 20 % ja vaikuttavuusrahoituksen 10 %. Tämä muutos oli tärkeä sen vuoksi, **että oppilaitokset voivat suunnitella toimintaansa mahdollisimman pitkäjänteisesti.** Samalla on hyvä muistaa, että myös muut ohjaavat rahoitusosuudet säilyvät eli **rahoitusta saa jatkossakin suoritusten ja laadukkaan työn perusteella.** Kiitettävää on myös, että hallituksen esityksessä esitetään, etteivät määräaikaiset määrärahan lisäykset enää alentaisi perusrahoituksen suoritekohtaisen rahoituksen euromäärää, kuten nykyisin tapahtuu.

Rahoitusmallin muutos oli hyvä myös ammatillisen koulutuksen erityisoppilaitoksille. Vaativa erityinen tuki sisältää laajan kirjon erilaisia tuen tarpeen perusteita. Koulutustarjonta on tämä huomioiden pidettävä tarpeeksi laajana. **Vaativan erityisen tuen ammatillista erityisopetusta tulee rahoittaa pääosin perusrahoituksella.** Rahoituksessa on huomioitava opiskelijoiden suurempi tarve arjen perustaitojen ja työelämävalmiuksien tukemisessa.

Talousetytykseen ei sisälly 80 miljoonan euron lisämääräraha, joka on tarkoitus kohdentaa mm. opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen. Tämä on kuitenkin tarkoitus antaa täydentävässä esityksessä. Sivista pitää tärkeänä, että näistä investoinneista pidetään kiinni, vaikka määräaikaisen lisärahoituksen jakoperusteet ovat ongelmallisia siitä näkökulmasta, että ammatilliset oppilaitokset ovat erilaisia ja ovat tehneet sopeutustoimet eri tavoin. Tarve

lisärahoitukselle vaihtelee siis sen mukaan, miten sopeutukset on tehty. **Opettajien ja ohjaajien palkkaus on myös osa tavanomaista ammatillisen koulutuksen järjestämistä. Onkin kyseenalaista, että ko. toimintaa rahoitetaan hankerahoin.**

Opetus- ja kulttuuriministeriö tulee seuraamaan vuosille 2019-2022 ajoittuvan lisärahoituksen vaikutusta opettajien ja ohjaajien määrään sekä opiskelijoiden saaman opetuksen ja ohjauksen määrään ja laatuun. Mikäli koulutuksen järjestäjä ei ole riittävässä määrin kyennyt lisäämään opiskelijoiden saaman opetuksen ja ohjauksen määrää, tämä voidaan ottaa huomioon tulevaa lisärahoitusta kohdennettaessa.

- **Sivista esittää, että koulutuksen järjestäjä saa arvioida sen, miten lisämääräraha on tarkoituksen mukaista käyttää.**

Sivistystyönantajat pitää määräraikaista lisärahoitusta ongelmallisena myös siksi, sillä se ei mahdollista pitkäaikaista ja suunnitelmallista toiminnan kehittämistä. Määräraikaista rahoitusta pitää myös hakea ja sen käytöstä raportoida, joten hallinnollisen työn määrä kasvaa, mikä on pois ydintoiminnoista ja toiminnan kehittämisestä. Näin ammatillinen koulutus ei pysty vastaamaan tarpeeksi tehokkaasti osaamisvaatimusten kasvuun ja leikkauksia paikataan vain hetkellisesti laastarilla.

Yleissivistävä koulutus

Perusopetuksen osalta Sivistystyönantajat muistuttaa yksityisten oppilaitosten **epäoikeudenmukaisesta kotikuntakorvauksesta**, johon sivistysvaliokuntakin on aiempina vuosina kiinnittänyt huomiota.

Muissa kuin kunnan ylläpitämässä perusopetuksessa opiskelee lähes 25 000 oppilasta, suurimmalle osalle näistä oppilaista kyseessä on oman kotikunnan osoittama lähikoulu. Näiden oppilaitosten ylläpitäjät saavat vain 94 prosentin suuruisena kunnan peruspalveluiden valtionosuuksista annetun lain (HE 38/2014) mukaisen kotikuntakorvauksen.

Kotikuntakorvauksen nostaminen 100 prosenttiin on perusteltua myös oppivelvollisuus uudistuksen myötä, joka tuo kaikille perusopetuksen järjestäjille uusia velvoitteita.

Sivistystyönantajat on huolissaan **lukiokoulutuksen rahoituksesta**. Sivistysvaliokunta toteaa viime vuoden budjettilausumassaan seuraavaa: "Lukiokoulutuksen rahoituksen yksikköhinnan vahvistaminen on oikeasuuntainen teko. Kuitenkin on huomioitava, että koko lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmää tulisi uudistaa kokonaisuutena, jotta rahoitusjärjestelmä toimii tarkoituksenmukaisella tavalla ja pystyy kattamaan paremmin kustannustason noususta johtuvia kuluja." Sivistan katsoo, että vaikka lukiokoulutuksen yksikköhintaa vahvistettiin hieman vuoden 2020 alusta, **on rahoitusleikkaus vuoden 2017 tasoon edelleen merkittävä** ja vastaa esitetyn korotuksen jälkeenkä noin 100 miljoonan euron leikkausta vuositasolla.

- Lukiokoulutuksen rahoitusta onkin edelleen tarpeellista vahvistaa nostamalla yksikköhintaa. Lukiokoulutuksen yksikköhintarahoitusta ei vastaa todellisia kustannuksia. Sivista esittää, että **keskimääräisestä yksikköhinnasta tehtävästä leikkauksesta luovutaan asteittain.**

Sivista muistuttaa myös yksityisten koulutuksen järjestäjien investointeja rasittavasta arvonlisäverosta. Kompensaatiosta huolimatta, käytännössä isoista investoinneista, kuten peruskorjaukset ja opetustilojen laajennukset, maksetaan täysimääräinen arvonlisävero 24%.

Taiteen perusopetus

Koronakriisi on iskenyt kovaa taiteen perusopetuksen järjestäjiin, samalla kun alan kehittämistyö on edelleen kesken. Mahdollinen rahoitusuudistus jäi selvityksen tasolle. Kehittämistyö on aloitettava pian uudestaan. Tavoitteena tulee olla, että taiteiden harrastajien määrä kasvaa tasaisesti ja alueellisesti saavutettavuudesta ja saatavuudesta huolehditaan. Samalla tulee kehittää yksityisten oppilaitosten toimintaedellytyksiä. **Sivista esittää, että eduskunta ottaa vahvasti kantaa taiteen perusopetuksen kehitystyön jatkamiseksi.**

Sivista muistuttaa, että taiteen perusopetuksen VOS-hintakehitys on selkeästi kustannuskehitystä jäljessä. Usean vuoden negatiivinen vaje suhteessa kustannuksiin tulisi kurota umpeen, jotta mahdollisilta irtisanomisilta vältyttäisiin. Taiteen perusopetuksen kenttä on hyvin moninainen joukko eri toimijoita, jotka keskenään eriarvoisessa asemassa. Yhteismitallisuus puuttuu kokonaiskuvan kannalta ja kunnilla on iso rooli tukea TPO-järjestäjiä. Esimerkiksi Espoossa panostetaan liki 12 euroa enemmän per asukas taiteen perusopetukseen kuin Helsingissä. Yksikö hinnasta maksetaan opetuksen järjestäjälle 57 %. Loput rahat pitäisi kattaa kuntien tuella tai mahdollisilla oppilasmaksuilla. Kumpikin jälkimmäinen tie on koluttu loppuun, eikä ole enää monellekaan opetuksen järjestäjälle realistinen vaihtoehto.

Vapaa sivistystyö

Vapaasta sivistystyöstä on poistettu edellisen talousarvion lisäykset jatkuvaan oppimiseen (-7,5 miljoonaa euroa). Vapaa sivistystyö on kuitenkin tärkeä osa jatkuvan oppimisen strategiaa ja tarvitsee tätä varten pitkäaikaista strategista rahoitusta jatkuvan oppimisen aliedustettujen ryhmien osaamistarpeiden paikkaamiseen.

Sivista yhtyy vapaan sivistystyön toimijoiden näkemykseen siitä, että maahanmuuttajakoulutukseen on suunnattava lisäresursseja, varsinkin näin koronakriisin aikana. Talousarvioesityksessä 2021 vapaana sivistystyönä järjestettävään maahanmuuttajakoulutukseen on kohdennettu sama summa kuin kuluvana vuonna. **Resursseja tulee kuitenkin tältä osin lisätä, mikäli halutaan, että vapaa sivistystyö voi tehdä oman osansa kotouttamistyössä.**

Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä kansanopistoille on tulossa uusia tehtäviä. Ensi vuoden talousarvioesityksessä 2021 kansanopistoille on tätä tehtävää varten varattu 1,8 miljoonaa euroa, jolla on tarkoitus kouluttaa 650 opiskelijaa. Kansanopistot ovat kuitenkin omien arvioidensa mukaan valmiita kouluttamaan jopa 1000 opiskelijaa jo ensi vuonna. Tätä tehtävää varten ensi vuoden rahoitukseen tulisi kohdentaa 6 miljoonaa euroa.

Korkeakoulutus ja tiede

Hallitus on asettanut tavoitteen kasvattaa korkeakoulutettujen määrää siten, että **vuonna 2030 50 prosenttia nuorista aikuisista suorittaa korkeakoulututkinnon. Tavoite on yleisesti hyväksytty ja myös Sivista kannattaa sitä.** 50 prosentin tason saavuttaminen edellyttää korkeakoulujen tutkintomäärien ja resurssien pitkäjänteistä lisäämistä. Korkeakoulut ja opetus- ja kulttuuriministeriö ovatkin sopineet 10200 paikan lisäämisestä vuosina 2020-22. Lisäys on määräaikainen.

Koulutuksen kustannukset vaihtelevat koulutusaloittain, **mutta keskimäärin yhden opiskelijavuoden kustannukset ovat noin 10000 euroa**. Rahoitusta uusiin aloituspaikkoihin osoitettiin neljännessä lisätalousarviossa 124 miljoonaa euroa vuosille 2020–21. Rahoituksella kyetään kattamaan kyseiset vuodet, kun paikkoihin kohdennetaan lisäksi korkeakoulujen strategiarahoitusta. **Rahoitus ei kuitenkaan riitä kattamaan lisättyjä paikkoja koko tutkinnon ajalta**. Hallitusohjelmassakin toistettu korkeakouluvision tavoite 50 prosentin tavoite edellyttää myös pysyvää lisärahoitusta ja pysyviä tutkintomäärien nostoa. **Tähän on osoitettava selkeä rahoituspolku tuleviksi vuosiksi**, muutoin uhkana on koulutuksen laadun liudentuminen.

- **Jatkossa korkeakoulujen määrärahoja on korotettava noin 100 miljoonalla eurolla, jotta opiskelijamäärän kasvattaminen ei uhkaa koulutuksen laatua.**

Tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan kehitysnäkymät

Investoinnit tutkimus-, kehitys-, ja innovaatiotoimintaan ovat Suomessa alemmalla tasolla kuin 10 vuotta sitten. Vuonna 2019 bruttokansantuotteesta 2,7 prosenttia käytettiin TKI-toimintaan. **Tavoitteena on nostaa taso 4 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä**, siten että noin 2/3 rahoituksesta tulee yksityiseltä sektorilta ja 1/3 julkiselta. Tämä edellyttää miljardin euron julkisia lisäpanostuksia.

- Jotta TKI-tavoitteeseen päästään, hallituksen olisi **esitettävä suunnitelma kestävästä TKI-rahoituksen lisäämisestä noin 100 miljoonalla eurolla vuosittain**.

Vuoden 2021 budjetissa ei juuri ole uusia kohdennuksia TKI-toimintaan. Lisäksi tulevina vuosina tieteen ja tutkimuksen rahoitukseen kohdistuu paineita rahapelitoiminnan odotettujen tuottojen vähentyessä. Tällä hetkellä rahapelitoiminnasta käytetään tieteen edistämiseen noin 105 miljoonaa euroa vuosittain.

Sivista kannattaa yrityksille suunnitteilla olevaa verovähennystä TKI-yhteistyöhön korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa. Se voi kiihdyttää yritysten kykyä ja halukkuutta osallistua yhteisten hankkeiden rahoittamiseen aiempaa voimakkaammin ja rakentaa pitkäaikaisia TKI-kumppanuuksia yritysten ja korkeakoulujen välille. Jotta yhteistyön potentiaali saadaan varmasti käyttöön, on yritysten verovähennyksen lisäksi kohdistettava rahoitusta myös korkeakouluille.

Sivistystyönantajat ry

Johtaja
Laura Rissanen
041 540 4505

Elinkeinopoliittinen asiantuntija
Jussi-Pekka Rode
040 168 6836

Elinkeinopoliittinen asiantuntija
Heikki Holopainen
040 063 9331

Sivistystyönantajat

- sivistys-, koulutus- ja tutkimusalan työnantajajärjestö
- jäsenenä yli 320 oppilaitosta kaikilta koulutusasteilta
- yliopistot, ammattikorkeakouluja, ammatillisia oppilaitoksia, lukioita, peruskouluja, kansanopistoja, urheiluopistoja, kansalaisopistoja, opintokeskuksia, kesäyliopistoja, taiteen perusopetuksen oppilaitoksia kuten esim. musiikkiopistoja, koulutusvientiyhtiöitä
- jäsenet ovat säätiöitä, yhdistyksiä, osakeyhtiöitä tai julkisoikeudellisia laitoksia
- jäsenten palveluksessa noin 55.000 opetuksen, tutkimuksen ja hallinnon ammattilaista

Yksityinen toimija opetuksen järjestäjänä

- rekisteröity yhteisö (yhdistys, osakeyhtiö, säätiö)
- valtioneuvoston tai opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä järjestämislupa
- hoitavat laissa määriteltyä julkista koulutustehtävää
- julkinen rahoitus
- tarjoavat maksutonta koulutusta samalla tavalla kuin kunnat, kuntayhtymät tai valtio
- perivät muussa opetuksessa (mm. musiikkiopistot, kansanopistot) opiskelijamaksuja samoilla periaatteilla kuin kunnallisetkin oppilaitokset
- toimintaa ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi
- toimintaa ohjaavat sama opetuslainsäädäntö ja opetussuunnitelmien perusteet kuin muitakin koulutuksen järjestäjiä